

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

CHICAGO, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, June 8, 1983

Nr. 111

SIULO NEVARTOTI ATOMO BALTIJOS JÜROJE

VYSKUPAI PAKVIETĖ POPIEŽIŲ APSILANKYTI LIETUVOJE

Frankfurter Allgemeine Zeitung balandžio 27 d. numeryje pasirodė išsamus straipsnis apie "nepsprastą" Lietuvos vyskupų apsilankymą Vatikane. Anot dienraščio, Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas pakvietė popiežių apsilankyti Lietuvoje. Tam esanti gera proga — ateinančių metų kovo 4 d. minėsime šv. Kazimiero mirties 500 metų jubiliejus. Tai istorinė tema duos pagrindo jubilėjaus metu "pagalvoti apie painią Lietuvos istoriją ir Katalikų Bažnyčią, kurios vaidmuo buvo garantuoti Lietuvos savitumą" netrukus protestantiškos, tapančios Prūsijos ir pravoslavinės Rusijos atžvilgiu. Dienraštis įsivaizduoja popiežių "sovietinėje imperijoje — lenką sovietinio komunizmo galybės sferoje; vien ta mintis sujungia sovietinę vyriausybę".

Komparitja Lietuvoj jau pradėjo akcija, nukreipta prieš šv. Kazimiero jubiliejų. Vilniuje tiesiog išspausdintame straipsnyje "Kaip bažnyčia daro šventuosius", akademikas Juozas Jurginis, neva atsakydamas į kaimiečio D. K. Kimkevičiaus klausimą, tvirtina, kad Kazimiero paskelbtas šventuoju buvus glaudžiai susijęs su "politinėmis tendencijomis, kova dėl valdžios, siekimu slopinti ir Lietuvoje pradžios reikštis visoje Europoje vykusios ankstyvosios buržuazinės revoliucijos aidus".

Baltimorės savaitraštis The Catholic Review (1983.IV.29) rašo, jog lankymosi Romoje metu, vyskupas Liudas Povilonis pareiškė popiežiui, kad lietuvių vyskupų širdis "gaubia liūdesys", nes jų tarpe nėra vyskupo Julijono Steponavičiaus. Povilonis pridūrė, jog popiežiaus ypatingas dėmesys Lietuvai palaiko viltį, kad ir šis "suvarytas" vyskupas netrukus galės vėl perimti savo pareigas. Savaitraštis cituoja "lietuvių katalikų šaltinį" Romoje, pasak kurio vyskupas Steponavičius nenorėjo važiuoti į Romą su kitais lietuvių vyskupais: "Sovietai gal ir būtų davę jam vizą išvykti, bet jam nebūtų buvę leista sugrįžti".

Savo kalboje lietuvių vyskupams popiežius pagyrė "pasigėrėtiną" Lietuvos Katalikų Bažnyčios "gyvybingumą" ir ragino Sovietų Sąjungą suteikti lietuviams "pilną sąžinės ir religijos laisvę". (Elta)

KALENDORĖLIS

Birželio 8: Medardas, Raminas, Lakštė, Davėtas, Gima Merūnas.

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:24.
Oras gražus, vakarė atvės.

ISSIUNCIA IS NIKARAGUOS KONGRESO ATSTOVUS

MANAGUA, Nikaragua. — Rad'jas praneša, kad Nikaraguos vyriausybė įsakė JAV Kongreso nariams taip pat išvažiuoti iš sostinės.

Pirmadienį Nikaraguan atskrido Kongreso atstovai į Nikaragua. Jie norėjo vietoje išlikti, kuria kryptimi linksta dabartinė Nikaraguos vyriausybė.

Kongreso nariai kalbėjo su įvairiais žmonėmis, net ir gavė sutiktais. Nikaraguos saugumas tuojau išaiškino, kad atvažiuos tie, kurie klausinėjo tokių klausimų, kurie jiems neturėtų rūpėti.

Pirmadienio naktį sandinistų vyriausybė nutarė išsiųsti visus keturis Kongreso atstovus. Jie nėra jokie dabartinės sandinistų vyriausybės draugai. Jiems liepta tuojau išvažiuoti iš Nikaraguos, sako radijas.

ISVAŽIAVO VEIKI VISI RUSIJOS ŽYDAI

MASKVA, Rusija. — Amerikos ir Austrijos žydai protestuoja, kad iš Sovietų Sąjungos vis mažiau ir mažiau atvažiuoja Rusijos žydų. Žydai tvirtina, kad Andropovas žydų jau neleidžia.

Pirmadienį paskelbtas Tass pranešimas nustebino Amerikos rabinus. Žinia sako, kad iš Sovietų Sąjungos išvažiuavo veiki žydai, kurie norėjo išvažiuoti. Dabartinio metu Rusijoje

ATIDĖTI GRAIKŲ BAZIŲ PASITARIMAI

ATENAI, Graikija. — Graikų vyriausybė pranešė, kad pasitarimai su amerikiečių vyriausybe dėl bazių atidėti tolimesniam laikui. Susitarimas turėjo būti baigtas iki liepos 1 dienos. Bet pasitarimai eina labai lėtai ir nėra jokios vilties, kad iki liepos 1 dienos jie pasibaigtų.

Be to, nuo liepos 1 d. graikų vyriausybė turės perimti Europos ekonominės bendruomenės vadovybę.

Kol nesutarta ir nepasirašyta naujas dokumentas, tai galios iki šiol veikiančios. Bet ar graikai šitaip supranta visą reikalą, amerikiečiai nežino. Visą šį reikalą reikėjo ankščiau nustatyti, o dabar gali kilti nesusipratimų.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$403.

— John F. Kennedy Jr., buvusio prezidento sūnus, pirmadienį gavo bakalaurų laipsnį Brown universitete. Studijuoja istoriją. Visa galva aukštesnis už molių.

— Keli departamento pareigūnai pradeda kritikuoti Shultzą, bet visi pripažįsta, kad jis turi daugiau patirties ir takto.

— Nėra daugiau žydų, kurie norėtų išvažiuoti. Pradžioje jų prisiršė labai daug, jie pamažu važiuavo ir išvažiuojo. Daugiau niekas nenori važiuoti.

— Tvirtinama, kad tai yra Andropovo aiškumas, laikinai uždaręs rabinams burnas.

Birželio 15 dieną prasidėjo išvežimai į Sovietų Sąjungą. Rusai apsupdavo namą ir išsinešdavo visą šeimą. Kas bandė pabėgti, tą nušaudavo vietoje.

NIKARAGUA ISSIUNTE TRIS AMERIKOS DIPLOMATUS

DIPLOMATAI ISSKRIDO Į GUATEMALĄ, O IS TEN SKRENDA Į WASHINGTONĄ

MANAGUA, Nikaraguos vyriausybė pirmadienį pranešė, kad tris Amerikos ambasados pareigūnams, kad jie yra nepageidaujami asmenys ir įsakė jiems tuojau išvažiuoti iš Nikaraguos. Nikaraguos vyriausybė paskyrė jiems 24 valandas išvažiuoti, bet jie nelaukė.

Nicaraguos vyriausybė pareikalavo, kad tuojau išvažiuotų Linda M. Pfeiffer, politinių reikalų patarėja; David Noble Greig, pirmasis Amerikos ambasados sekretorius, ir Ermila Loreta Rodriguez, antroji ambasados sekretorė.

Lenin Cerna, Nikaraguos vyriausybės saugumo pareigūnas, pareiškė, kad visi trys minėti asmenys priklausė prie CIA ir ruošėsi vynu nuuodyti Nikaraguos užsienio reikalų ministrą Miguel D'Escoto.

Ambasados pareigūnai įteikė protesto notą

Amerikos ambasados pareigūnai, patyrę apie Lenino Cernos pranešimą, įteikė Nikaraguos vyriausybei griežtą protestą, pareiškė, kad vyriausybės kaltinimas neturi jokio pagrindo. Visi trys pareigūnai susėdo į pirmą lėktuvą, iš Managuos išskrendantį į Guatemalą ir, nespėję aptvarkyti net savo asmenišku daiktu, išskrido iš Nikaraguos.

Lenin Cerna toliau aiškino, kad apie ministerio nuuodijimą pradėtos kalbos jau praeitais metais. CIA agentai Terry Castillo ir Samuel Benavides susijungė su Marlene Moncada, Nikaraguos konsulato Tegucigalpoje, Guatemaloje, sekretore. Ji turėjusi apnuodyti vyno bonką atiduoti užsienio reikalų ministeriui Miguel D'Escoto.

Marlene Moncada buvo spaudos konferencijoje kartu su Leninu Cerna. Ji patvirtino žinią, kad jai buvo pasiūlyta vynu bonka.

Marlene Moncada — veikliausia narė

ANDROPOVAS IR MAUNO KOIVISTO PASIRAŠĖ 20 METŲ SUTARTĮ

BANKETO METU ANDROPOVAS PASIŪLĖ NEVARTOTI ATOMINIŲ BOMBŲ BALTIJOS JÜROJE

MASKVA, Rusija. — Pirmą Juodosios jūros vandenį kontroliuojančių Sovietų Sąjungos komunistų partijos generalinis sekretorius Jurijus Andropovas ir naujai išrinktas Suomijos prezidentas Mauno Koivisto pasirašė naują 20 metų Suomijos draugingumo sutartį su Sovietų Sąjunga.

Naujai pasirašytoji draugingumo sutartis mažai kuo skiriasi nuo ankščiau buvusios Sovietų Sąjungos ir Suomijos draugingumo sutarties. Sovietų Sąjunga atėmė iš Suomijos didelį žemės plotą Sovietų Sąjungos pasienyje. Be to, suomiai turėjo sumokėti Sovietų valdžiai didelę reparaciją ir pastatyti daug prekybos laivų. Suomiai visą tą padarė, ir šiandien daug geriau verčiasi, negu Sovietų piliečiai.

Pasirašius naują sutartį ir atlikus visus formalumus, Andropovas pakvietė visus pasirašymo dalyvius ir kitus, kartu su prezidentu atvykusius suomių pareigūnus ir paties Andropovo pakviestus Sovietų pareigūnus. Pietų metu Andropovas išskėlė naują mintį, nieko bendro neturintį su sutarties pasirašymu. Savo kalboje Andropovas pasiūlė Baltijos jūrą išjungti iš galimo branduolinio karo zonos.

Užsienio žurnalistas, patyrę apie šį Andropovo pasiūlymą, aiškiai jo nesuprato ir pasakė, jog Sovietų Sąjungos valdovas pasiūlė išjungti iš galimo atominio karo visą tris Pabaltijo valstybes, bet vėliau paašikėjo, kad Andropovas turėjo galvoje Baltijos jūrą, o ne Pabaltijo valstybes.

Niekam ne paslaptis, kad Sovietų karo laivai ir lėktuvai kontroliuoja visos Baltijos jūros vandenį. Be Sovietų kontrolės niekas negali laisvai plaukioti Baltijos jūroje.

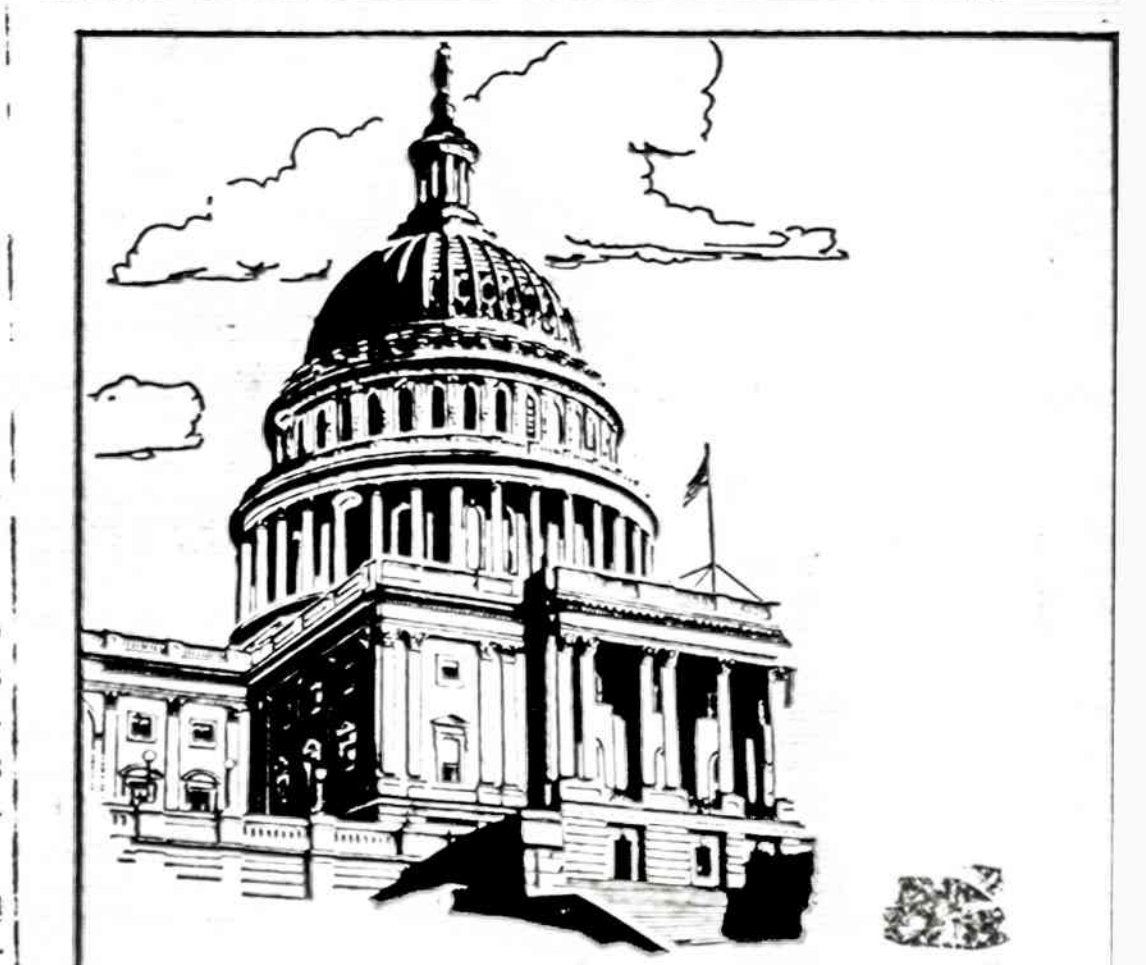
Oficialiai yra laisvė. Visi gali siųsti prekybos laivus į Baltijos uostus. Bet visi žino, kad Sovietų valdžia yra vienintelė, kuri Baltijos vandenį kontroliuoja. Panašiai yra ir su Juodąja jūra. Bet kurios valstybės prekybos laivai gali įplaukti į Juodąją jūrą, bet visi žino, kad

— Prieš metus prez. Reaganas atleido iš Valstybės sekretoriaus pareigų Haig ir pasky George Shultz.

— Teksas valstijoje, El Paso kareivinėse sprogo prištandąjį jūrą, bet visi žino, kad

— Teksas valstijoje, El Paso kareivinėse sprogo prištandąjį jūrą, bet visi žino, kad

— Teksas valstijoje, El Paso kareivinėse sprogo prištandąjį jūrą, bet visi žino, kad

Kongrese eina smarkūs respublikonų ir demokratų susirėmimai dėl įvairių mokesčių gyventojams.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia

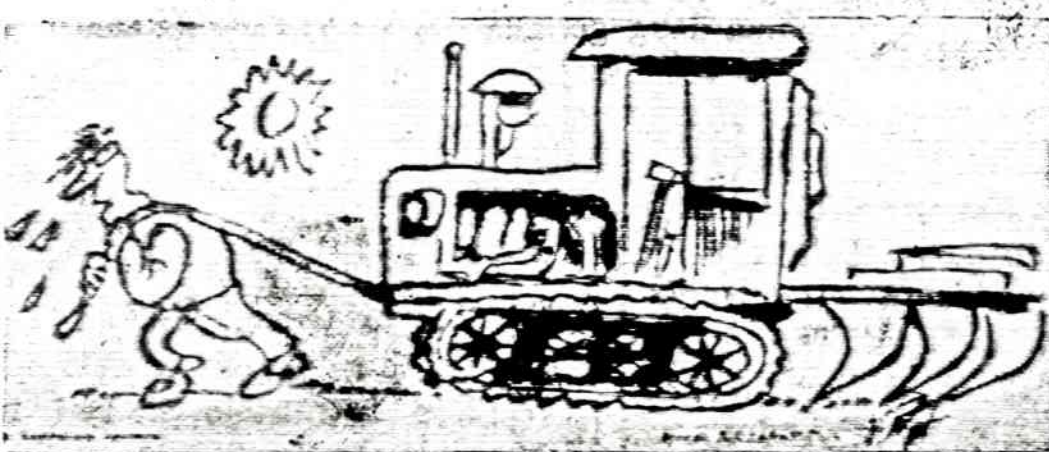
1905 metai buvo revoliuciniai metai

Lietuviai kovojo visą laiką už savo teises 1905 metais. Aš buvau jau pilnų penkių metų: aš, vyresnė sesutė Veronika, jaunėsnis brolis Juozas. Gyvenom su tėvais. Tėvai neturėjo žemės, nei savo trobelės, gyveno ūkininkų stubelėse, už tam tikrą skaičių darbo dienų, su teise, pirmoj eilėj pas tą ūkininką, kurio trobelėje gyveno.

Tėvai buvo bemoksliai, labai religingi. Tai ir vaikus išaugino gana padoriai.

1905 metais gyvenom Varnupių kaime. Daugšio parapijoje, šimtamargio ūkininko Vinco Švirmicko stubelėje. Per didesnius atlaides tėvai eidavo mels-tis į Marijampolę. Tada vadino Starapolę, apie 12 kilometrų (buvo varstai). Tėvai parėję iš tų atlaidų, kalbėdavo apie kokius socialistus (kiti sakydavo cecilikai), kad toks tai toks kunigas, per pamokslą sakė, kad tie, socialistai yra pavojingi. Eina prieš valdžią, viską griauia — naikina, ir apie juos sužino-jus, reikia pranešti valdžiai.

Tėvas, bijodamas tų socialistų, prie durų pritaisė visokius spyrius, atramas, po ranka turė-davo šakę, kuria kabindavo šie-na. Einant gulti, visada prie lo-vos pasidėdavo kirvį. Vieną kar-

PATYRĖS BIZNIERIUS

Viena ponis, rinkusis porą valandų rankinuką, pagaliau, netekusi kankybės, sako par-davėjui:

— Gal tamsta pakviesi patį šeimininką, jis gal daugiau tu-ri patyrimo padėi išsirinkti tin-kamą prekę.

— Puiku, aš jį galiu pakviesti, bet kažin ar rasiu. Kai tik jis tamstą pamatė, tuoj dingo.

MOKSLO NEATIMSI

— Vos kelios dienos kai tamsta išėjai iš kalėjimo, o jau štai vėl padarei išsilaužimą, — bara teisėjas suimtą plėšiką.

— Mat, pore teisėjau, tamsta mane į kalėjimą galėjai pasodinti, bet mano mokslo nuo ma-nęs negalėjai atimti, — pasidi-džioja plėšikas.

Specialiam baliui trys mergi-nos nusitarė pasirinkti tokias

sukneles, kurių spalvos pilniau-siai atitiktų jų vaikinių plau-kams. Viena užsivilkio tamsią, kitą gelsvą, o trečia nežinojo ką daryti — jos palydovas buvo pli-kagalvis.

MATEMATIKA

Mokyklų inspektorius vizi-tuoja mokyklą. Aritmetikos pa-moka. Vizitorius klausia:

— Pasakykit man katrais koki-dviženklį skaičių.

— 72, — pasovė vienas.

Vizitorius užrašė lentelėje 27.

— Na, dar vieną koki nors dviženklį!

— 47, — pasiūlė kitas moki-nukas.

Vizitorius užrašo 74.

— O dabar gal tu man pava-dinsi koki skaičių, kreipėsi in-spektorius į mažą blondinukę pirmame suole.

— 33. Žiūrėsime, kaip tu da-bar jį atbulai parašysi!

NEISMOKO

Pas garsų kalbų žinovą Wil-helmą Grimmą vienas prancū-zas studentas išbuvo tris metus ir neismoko vokiškai. Paklaus-tas kodėl, studentas atsakė:

— Aš neapkenčiu jos; vokie-čių kalba tinka tik arkliams. Tamsta turi tiesą, — atsakė Grimm, — ir dėlto asilas jos ne-gali išmokti.

VISAI PRIEŠINGAI

Teisėjas: — kaip matyt, tams-ta, kaltinamasai, esi turėjęs sa-vo praeityje gana judrų gyveni-mą.

Teisiamasis: — Visai priešin-gai, pone teisėjau, aš didžiąją savo gyvenimo dalį išsėdėjau.

PARSELIS KOLCHOZE

— Mielas veterinorai, sugal-vok kokią nors ligą, vistiek par-šelio nebera, — sako kolūkio pir-mininkas veterinorai, — abiemis gurknojant vyną prie staliuko, ant kurio guli obuoliai apdėtas keptas paršelis.

BURNOS NEDIDINTI!

Pagyvenusį moteris užbėgo pas fotografa, padavė jam savo fotografiją ir sako:

— Ar negalėtumėt padidinti? — Gerai, — sako fotografas.

— O kiek kartų padidinti? — Tris kartus. Tik norėčiau, kad burną paliktumėt tą pačią...

MOTERYS KANTRESNĖS

— Gal gydytojas tau sakė, kad moterys kantresnės už vyrus?

— Ne gydytojas, bet batų par-davėjas.

KARIUOMENEJE

— Kodėl tu nepristatėi mano raporto, kaip buvo įsakyta.

— Aš padariau viską, kas bu-vo galima...

— Kas buvo galima! Jeigu aš būčiau žinojęs, kad pasiūnciu kvailį, tai būčiau pats nuėjęs!

Liudininkas: — Aš manau, jog tai buvo po pietų.

Advokatas: — Nejaisyk apie galvojimą; pasakyk tik ką tu žinai!

Liudininkas: — Aš negaliu kalbėti negalvodamas, kaip jūs advokatai...

— Jei tamsta esi detektyvas, lengvai gali atspėti žmones?

— klausia viena moteriškė.

— O, taip. Pav., anas vyras yra nevedęs.

— Iš ko tamsta atspėjai?

— Kur gi neatspėjai! Švarke išstrūkė du guzikai, marškiniai juodi, kelnės neprošytos...

— Kaip tik tamsta klysti; tai yra mano vyras.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Dievo bausmė atėjo, Maiki. Tik pamanyk, jau kone vidurys vasaros, o vis dar šalta, butus reikia šildyti. Vakarinėse vals-tijose nuo sniego žemė praskydo: kalnai slenka, purvu ir van-deni miestus užverčia. Pietinės valstijos potvyniai ir tornadai nusiaužė. Pati šalčiausia vieta Chicagoje.

— Dar bus karštų dienų, Tė-ve, kai prasidės Lietuvių Dienų šventė Chicagoje.

— Pasakyk, Maiki, ar aš turiu važiuoti į visų lietuvių rengiamą šventę?

— Niekas nedraudžia važiuoti, aš manau, kad reikia važiuoti, bet ši šventė bus ne visų lietu-vių šventė. Pavergtos Lietu-vos lietuviai joje nedalyvaus. Bus tik tai laisvojo pasaulio lie-tuvių šventė — kongresas arba suvažiavimas, kurį rengia LB ir frontininkai.

— Skaičiau, kad suvažiavimas būsiąs labai platus — kultūrinis ir sportiškas. Bus paskaitų, spo-to pasirodymų, banketų ir daug, daug kitų pramogų, įskaitant ir dailės parodą.

— O tai gerai, Tėve. Vaziuo-jame ir mudų. Gal su kokia pa-nele iš Australijos ar Pietų Ame-rikos susipažinsiu.

— Aš noriu dalyvauti parodo-je. Sako, kad bus didelė paveiks-lų paroda.

— Tai, kad tu, Tėve, ne daili-ninkas. Ką ten išstatysi? — Na, ir nušnekejai. Kai aš savo istorinį karda išstatysiu, tai visi žiūrės, dar ir premiją iš L. F. galėsiu gauti...

— Patariu tau to nedaryti.

— Ką tu čia mane balamutiji, Maiki. Visus kviečia paremti pinigais ir darbais. Gerus dar-bus reikia paremti.

— Ne visus dailininkus paro-doje dalyvauti pakvietė. Sako, kad visiems nėra vietos. Net pa-čius "didžiuosius" užmiršo pa-kviesti.

— Atsimins, kai "nuskriaus-tieji" dailininkai ir pseudo dai-lininkai manifestą sukels...

— Aš manau, kad šis suvažia-vimas, kad ir išlaidingas, bet bus naudingas lietuvių solidarumui pademonstravimas. Manau, kad bus ir rezoliucija pasiūsta į Wa-shingtoną reikalaujant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Te-gul pasaulis žino ir mato, kad Lietuva yra pavergta.

— Tai gerai, Maikuti. Kad tik Dievas duotų gerą orą pasaulio lietuvių dienoms.

— Lik sveikas, Tėve.

marų salyno, pasiekė Karibų sa-las. Jis turėjo tik kompasą, bet daugiausia rėmėsi tik nuovoka, kuria kryptimi statinė plūdū-riuoja. Nvotolis tarp Kanarj sa-lų ir Karibų — 2,500 mylių.

• Nuo alaus, galvą spaus. Nuo degtinės dar daugiau.

• Taip gavėnioj vaikams sakė: Nuo mėsos lūpa vėpsos...

• Smalsus vaikas kosėt gauna. Kai tabako paragaua...

• Miesto rotušėj tornadas. Kai atėjo juodas vadas...

• Atsargiam reikia būti. Kad į bedą nepakiūti.

• Atėizmas — kas ateina, Praėizmas — kas praėina.

• Blogas mintis varyk iš galvos. Jeigu jos dar lįs — pkartok.

Jaunas Jonas myli Oną. Myli ir Agotą. Pamylėjo jis ir trečią. Gražią ir bagotą.

Don Pilotas

VIESBUČIO ŠEIMININKAS

Ar įsakyti durininkui anksti jus prikelti?

Svečias. — Ačiū, nereikia. Aš visada atsikeliu septyniomis. Šeimininkas. — Tai būkit ma-lonus prikelti durininką.

• Pirmininke, prašau balso! — O kur tu padėjai savo bal-są, kad manęs prašai? — pa-klausia tas.

— Balsą tai aš turiu, tik leisk man išsižioti.

Berželis ir pavergtos tautos

Vai berželi svyruonėli,
Šiuo metu tu nuliūdai.
Tu, išvydęs rudenėlį,
Grožį savo praradai.

Tavęs darbas nekankina,
Nepažįsti, kas skausmai,
Tavęs badas nemarina,
Net nejaudina jausmai.

Bet audra mat sudundėjo,
Tarp medelių augančių
Kaukia, švilpia balsas vėjo,
Besisukdams tarp šakų.

Svyruonėlis sulingavo,
Sudrebėjo neramiai
Ir verksmingai sudejavo,
Atsiduso jis giliai.

Jojo lapai, ką žaliavo,
Jį slėpė nuo kaitrų,
Nuo šalnų pageltonavo,
Atsiskyrė nuo šakų.

Ir didėjo vėjai, speigas,
O stovėt jis turi čia,
Šakos lūžta, krinta sniegas,
Kenčia dieną ir nakčia.

Liko nuogas, lapai pūsta
Ant žemėlės, ant takų.
Jojo ašaros nedžiūsta,
Gaila lapų ir šakų.

Taip ir mūs tauta užgauta,
Kaip berželis tos audros.
Kenčia vėjus, prispaudėjus,
Vargsta, skursta nuolatos.

Buvo ji gerai pakilus
Tarp kitų šviesių tautų,
Bet iš naujo ji nelaisvėj,
Skęsta ji kalne vargu.

Nelabieji, raudonieji
Nori tuoj ją sunaikinti.
Galingieji ir didieji
Nesirūpin josios ginti.

Nenurimsim, nuolat dirbsim,
Turim josios bylą kelt.
Nenuilsim, balsą kelsim,
Jai padėsime prisikelt.

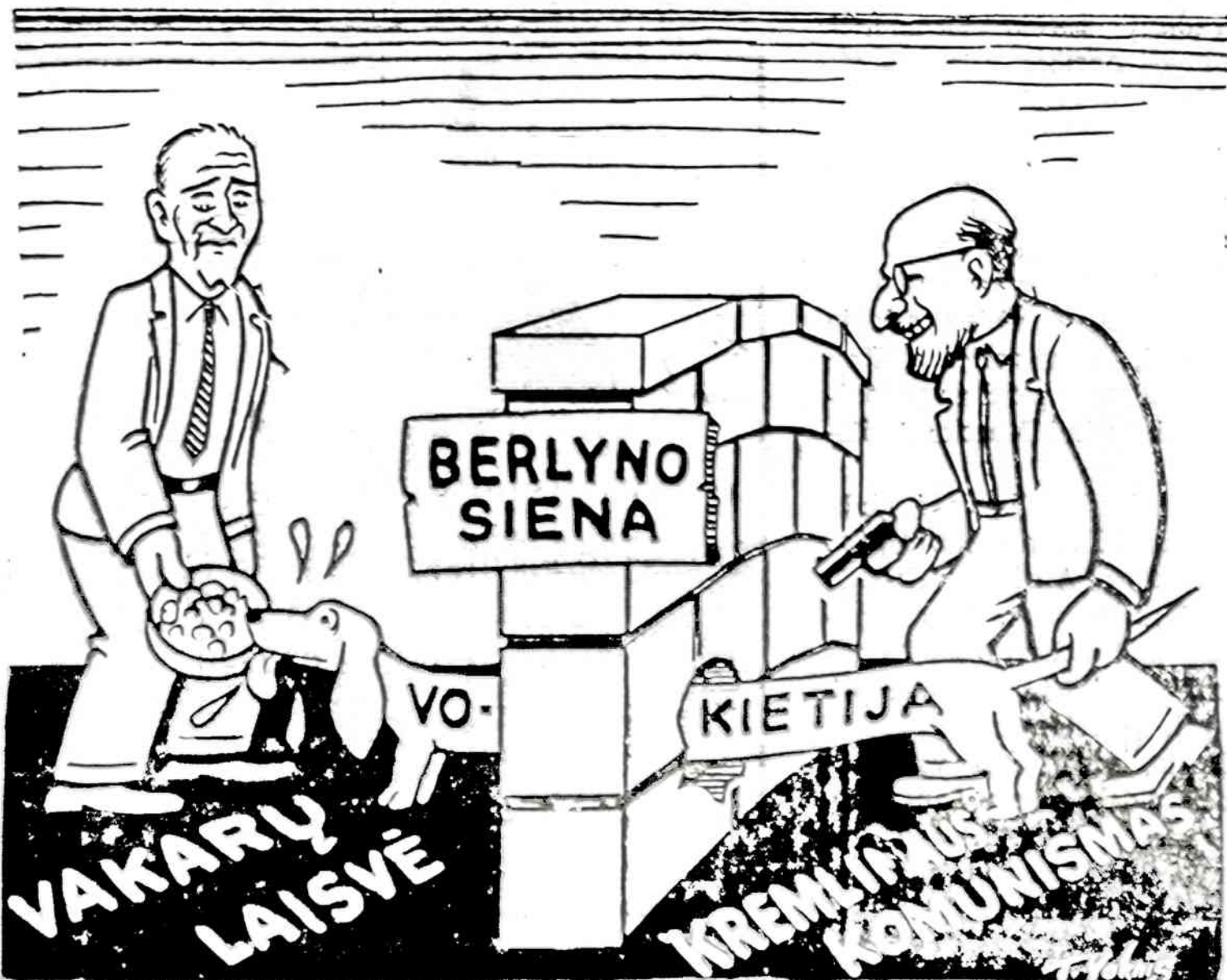
Kai ateis pavasarėlis,
Oras ims kartu atšilt.
Tad berželis svyruonėlis
Sveikas vėl galės atgimt.

Toks ateis pavasarėlis,
Kad Maskvos galia susmuks.
Patekės tad spindulėlis,
Tautos iš vergijos spruks.

Prasidės nauja gadynė,
Laisvės varpas suskambės.
Tad gadynė baudžiavinė
Pragaran sau nugarmės.

Perkūnas

TIE PATYS VARGAI — kam ne kam, tik tau tur-tuolui nėra reikalo skustis.
Mr. Rubin skundžiasi savo draugui:
— Kas iš to? Kuomet susi-kraunį pusę milijono dolerių, tai daktaras tuojau uždraudžia gyvenime.
— Mielasis, — tasako drau-tik sriubą su džiovinta duona...

• Pasaulis pergyvena nuodin-gąjį amžių. Chemikalų ir nar-kotikų anplūdis nesuvaldomas. Narkotikų produkcija plaukia daugiausia iš lotynų kraštų į JAV. Vien kokaino vartojimas per praėjusius metus pakilo 20%.

• Fisos bokštas Italijoje vis daugiau pasvyra. Jo virtimo at-tities nti niekas neuori, sako Giu-seppe Toniolo. Bokštas buvo pastarytas 12 šimtymetyje. Aukš-tis 180 pėdų. 14-am šimtymetyje buvo pridėta varpinė. Bokštas turi 300 grandies formos laiptų, kuriais per dieną pereidavo 7.000 turistų bei vietinių gyven-tojų. Bokštas apskritas, statinės pavidalo. Laipsniškai griūva ir darosi pavojingas. Jo atstatymas į normalią būklę beveik neįma-nomas ir būtų per brangus.

• Eric Peters, 43 metų am-žiaus, statinėje perplaukė Atlan-tą per 46 dienas. Statinė tik 6 pėdų ilgumo. Išplaukė iš Ka-

Chicagoje yra daugiau lietuvių, gyvenusių Rygoje

Kai Naujienos praeitą savaitę atspausdino du mano atsiminimų rašinius apie Rygą, tai Chicagoje atsirado daugiau lietuvių, šio šimtmečio pradžioje gyvenusių Rygoje.

Praeito šimtmečio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje Rygoje gyveno daug lietuvių. Esu tikras, kad didokas lietuvių skaičius ir Amerikon atvažiavo. Jie išsimeitė po visas didesnes lietuvių kolonijas. Reikia turėti galvoje, kad daugelis jų jau į kapus išvežti, bet ir gyvųjų tarp jų yra. Esu tikras, kad daugelis jų Naujienas skaito. Naujienose visuomet galėdavai rasti įdomių ir naudingų žinių, todėl jas tada skaite ir šiandien skaito.

Gegužės 29 dieną, užpraėjusį sekmadienį, nuvažiavau į Lietuvų Tautines kapines, kad galėčiau kartu su visais dalyvauti kasmet ruošiamose iškilnėse ir pagerbiau Tautinėse kapinėse palaidotus gimines ir pažįstamus.

Seni mano draugai užsimanė apieiti aplinkui kapines, eiti procesijoje, bet aš ne labai norėjau. Pasakiau, kad mano kojos ne tokios stiprios, kaip buvo anksčiau. Kartais netenku į kėdę, turiu pailsėti. Ne visuomet seni draugai paklauso. „Mes tau padėsime“, sakė. Vienas paėmė už vienos rankos, antras už kitos, ir mane išvedė. Ėjau, kol keliai mane laikė, bet kai pamaciau vėliavas, tai pasitraukiau į šalį, atsirėmiau į medį ir praleidau visą procesiją, žingsniuojančią pagal musantį būgną.

Prie manęs priejo mano amžiaus moteris, padavė ranką ir pasveikino.

— Sveikas, Jonai.
— Sveika! — atsakiau.
— Ar pažįsti mane? — ji pasiteiravo.

— Pažinti pažįstu, bet neatsimenu tavo vardo.

— Esu Meilienė, — ji pasakė. Aiškus daiktas, kad ji mane pažino. Ji gyveno tuo pačiu metu Rygoje, kai ir mūsų šeima ten gyveno. Pasirodo, kad ji ir mano motiną pažino. Abi dirbo tame pačiame medvilnės fabrike. Tiksliai tada nevadino medvilnės, bet bėvelnės.

Mano motina, aprūpinusi šeimą, paruošusi maistą, sutvarkiusi būta, bėgdavo bėvelnės verpti. Kiekvieną savaitę ji ver-

davo tris dienas. Nedaug tada verpėjoms mokėjo, bet kapeika prie kapeikos sudarydavo grivinę, o dešimt grivinių — jau ir rublis. Rublis jau buvo didelis pinigasis. Meilienė buvo už mane truputį vyresnė. Ji, Rygon atvažiavusi, eidavo bėvelną verpti. Ji sulėkdavo mano motiną. Jodvi kartu dirbo.

— Skačiau tavo straipsnį „Naujienose“, — ji pasakė. — Sekmadieniais aš ėjau ton pačiom baznyčiom, kurią tu aprašai. Rygoj buvo dvi lietuviškos baznyčios: senoji ir naujoji. Tu nepaminėjai, kad tai buvo Senoji baznyčia, bet taip mes ją vadindavome.

— Aš žinau, kad buvo dvi baznyčios, bet nežinojau, kurią vadino senąja ir kurią naująja.

— Tu žinai, kad šita buvo Senoji, o naują dar vadindavo Sv. Pranciškaus, bet ji buvo toliau. Aš gyvenau kitoje Dauguvos pusėje, kur lietuvių dauguma gyveno. Baznyčia pasiekdavome pro užpakalines duris. Turėdavome apieiti baznyčią kairiąja puse, kad pasiektume prieškakines duris ir įeiti į vidų. Kairėje pusėje stovėjo Ragana.

— Tai buvo švedų karalienė, o ne ragana, — ją paliaisiau.

— Aš sakau, kaip žmonės vadino. Ji stovėjo aikštės viduryje, žiūrėjo į šiaurę, į Švediją. Buvo marmurinė. Stovėjo ant vienos kojos. Kita koja buvo pakelta. Dešinė ranka buvo iškišusi į dangų.

Mudu su Meilienne ir Chicagoje susitikdavome. Ji mėgdavo groti. Ji grojo gitara, o aš grojau banžo. Buvo 8 stygų, 4 poros. Galėdavai užtraukti labai garsiai.

Mudu priklausė Juodžio vadovaujamam orkestrėliui. Jis buvo skutėjai, bet turėjo labai gerą klaušą. Jis pats grojo mandolina ir gitara. Mėgo groti. Jei tiksliai kuris nesuderindavo savo instrumento gerai, tai jis tuojau parodydavo ir liepdavo nustatyti.

Meilienė Rygoje ištėkėjo už Meilaus. Ji Amerikon atvažiavo tuojau po Pirmo Pasaulinio karo. Josios vyras buvo aukštas, stambus, gražiai nuaugęs, bet buvo staciokas.

Vieną kartą, atsimenu, nuvažiavome pavasarį dar už Michigan miesto, kur paežeris kalnuotas, apaugęs medžiais.

Jonas Jokubonis

Pasimaudėm visi ežere, o vėliau pasitraukėm į smėlio kalnus, kad neparaudonuotume nuo saulės.

Meilienė negalėjo sėdėti smėlyje. Ji lipo į kalną, tarp medžių. Įlipi įlipi, bet kai reikėjo nulipti, tai prašė pagalbos. Pirmiausia ji kreipėsi į vyrą. Prašė, kad padėtų nulipti nuo smėlio kalvos.

— Koks velnias tave užnešė, tai tas tegu tave ir nukelia! — suriko jos vyras.

Tai buvo labai žiaurus pasakymas. Jis galėjo pykti, bet prie visų jam nereikėjo taip pasakyti. Mudu su žmona, važiavdami namo, plačiai komentavome šį atsakymą. Mano žmona Meilų pažino. Jiedu abu kilę iš Čedasų. Žmona pažino visą Meilų šeimą.

Jis žuvo Chicagoje. Prie 79-tos gatvės buvo didelės viešos maudynės. Atvažiavo pasimaudyti ir Meilus. Savo mašiną jis pastatė kieme. Tada reikėdavo mokėti kvotėrį už mašinos pastatymą.

Pastatė mašiną, nusirengė ir nužygiavo į ežerą. Sargai pradėjo šaukti, kad tolyn neitų. Diena tvanki, bus lietaus, tai negalėsi grįžti.

— Tu man nepasakysi, kur aš turju susloti, — atsakė Meilus.

Aiškiai matėsi, kad renkasi juodi debesys. Diena buvo vėjuota, bet prieš audrą vėjas apstilo. Visai nelauktai labai didelė banga atlėkė į krantą. Ji išlėkė

Meilų ir nešė į krantą. Visai prie kranto ji trenkė Meilų į vandenį. Tuojau atsirito kila banga, krito į krutinę ir užmušė.

Jonas Jokubonis

PUBLICISTAS IR ARKLYS

Publicistas Stasys Kašauskas Literatūros ir Meno savaitraštyje (V.21) rašo:

Sodų žydėjimo metu žmogaus jautimas paaštrėja visam kam — bitei, skruzdėlytei, taigi kaip neatkreipsi dėmesio į tokią didelę sutvėrimą, koks yra arklys. Bet čia, kaip sakoma, yra tik dvasinė reikalo pusė. Pavasarį arklys reikalingas žemelei išpurenti, bulvėms ir pupoms pasodinti, o arklio nėra. Pamenu, prieš kelis pavasarius „Septyniuose dienos“ apie arkliuko nebuvimą rašė publicistas R. Sadauskas, visai neseniai su išmanymu ir gaudžia ironija — kas belieka daryti — ištikimo žmogaus pagelbininko problemas apkalbėjo poetas S. Jonauskas. Jei spaudoje apie arklių užsimenama tik retkarčiais ir puse lūpų, tai kaimo žmogus, kuris iš naujo spėjo įsitikinti romaus gyvulio naudą, kalba visu balsu. Ir ne tik kaimo.

Atavizmas? Ne. Būtinybė! Tokia, kuriai išspėsti jau rašomi net vyriausybinių dokumentai. Rusų rašytojas V. Peskovas yra paskelbęs skaičius, kad JAV arklių staigiai padaugėjo nuo 3.5 iki 12 milijonų; mūsų šalyje jų yra apie 8 mln. Užatlantėje, kaip žinome mašinų ne kiek ne mažiau kaip pas mus...

Tačiau grįžkimė į savo kiemą ir pamatysime, kad tas, kuris turi reikalo su arkliais, yra didis žmogus, tik žmonių tokių, deja, nedaug. Girdėjau šį pavasarį Žemaitijoje, kaip vieni ir kiti žmonės, ypač senesni, meldė arklio iš savo sklypą, kur traktorius nebūtinai ir neprišaukiamas. Gera, jei konservatyvūs ūkis išsaugojo dešimtį kitą arklių, jei dar yra vėlybesnis žmogus, kuris moka su jais apsieiti... Publicistai, žinoma, negali nei užauginti, nei prižiūrėti arklio, bet jie šventai tiki spausdinto žodžio galia. Gal, sakome, kurią dieną arklys padėkos mums.

KODĖL TAIP DAROMA?

Gegužės 4 d. 1983 m. Draugo pantą, o kevatų tarp savęs. Už vedamajame M. Drunga klausia: tai PLB ir įsteigė Visuotinių reikalų tarybą, kad galėtų trukdyti ir dubliuoti ALTO darbą.

Keistas klausimas. Jei M. Drunga dar neaišku, kad ji tokia yra, tai man visai aišku, nes į klausimą atsako jos pačios darbai. Kadangi pasistengė vadovauti aktyviais pagrindais ir negerbti kitų nuomonės, tai turi būti visiems aišku, ko siekia LB. Dėl jos diktatoriškų užmojų Bendruomenė suskilo ir pasidarė dvi Bendruomenės.

Kodėl per 15 metų, po to, kai VLIKas sukūrė Lietuvių Bendruomenę, kultūros ir švietimo reikalams, o ji tą užduotį vykdė, tai ji nebuvo išskirtinė ir nebuvo lietuvių jokių nesupratimų. Tuomet visi turėjo vieną tikslą — kovoti prieš okupantų ir išlaisvinti pavergtą Lietuvą.

Bet kuomet okupantui pavyko į LB infiltruoti agentų, tuomet pataikūnai pradėjo siųsti jaunimą pas okupantą, kad ji pamokyti lietuvių kalbos. Iš to džiaugsmo LB pirmininkai net savo dukras pasiuntė, kad atstovautų LB jubiliejinei pavergi-

mo šventėse, kuomet okupantas surengė 35-ą metų okupacijos sukaktis. Tik neaišku kodėl M. Dr. apie tai neužsimena? Tai kam tarnauja ir ką moko tose lituanistinėse mokyklose, jei jo esantieji mokytojai nesugeba mokyt lietuviškai? Net pats M. Dr. buvo labai nepatenkintas, kuomet okupantas sustabdė tas pamokas Vilniuje. O bendruomenininkai pradėjo kviesiti KGB paruštus solistus, kurie čia atliko dvigubą rolę, pagal KGB paruštą planą, kad suskaldyt lietuvius, ir kad jie neturėtų laiko kovoti prieš oku-

pantą, o kevatų tarp savęs. Už vedamajame M. Drunga klausia: tai PLB ir įsteigė Visuotinių reikalų tarybą, kad galėtų trukdyti ir dubliuoti ALTO darbą.

Nuostabu ir įdomu, kad po tiek metų vis dar atsiranda neperkvailiausių žmonių, kurie plėšosi dėl atsakymo į šį klausimą. (Jei nesipilešytų, nebūtų reikėję prof. dr. R.ui rašyti šia tema straipsnio „Dirvoje“ balandžio 28 d. nr.).

Trumpai ir aiškiai galima atsakyti, kad tai yra bendradarbiautojai ir tiltų statytojai su Lietuvos okupantu. Įvalgesnė, ji, kurie tam ne pritaria, už tai ir rašo priešingus straipsnius ir nurodo PLB ne tikslia veiklą ir kiršiną lietuvių prieš lietuvi.

Vincas Trumpa parašė straipsnį „Drauge“ gegužės mėn. 20 d., kur jis taip pareiškė: „...o vis dėlto tas šūkis PLB netinka, kaip nebandytų m. dr. aiškinti kovos sampratą, gyvenimas — kova ar kova už būvį...“

Šiuo atveju išskyrimas kovojančios tautos PLB netinka. PLB turėtų būti visų lietuvių organizacija, tam ji buvo ir kuriam. Ji turėtų solidarizuoti su visais lietuvišiais, nenorėdama tapti dar vienu politiniu veiksmu. Deja, prieš kelėtą metų PLB (iš dalies ir JAV LB) pasuko labai slidžiu ir pavojingu politinės veiklos keliu, o pastaruoju metu net emė skelbti, kad PLB yra vienintelė politinė organizacija, galinti kalbėti visos išeivijos ir net visos tautos vardu.

A. Gečys, vienas iš PLB ir JAV LB supolitinių apaštalų, ne tik jau marina VLIKą, bet ir rašo jam nekrologą ir stato paminklą. (Tėviškės Žiburiai, 1983, greit atpras nuo to.

4.21). Ar ne iš to pasinėsimu politikuoti ir atsirado tas šūkis „Vienybėje su kovojančia tauta“? V. Kamanto straipsnis „Pasaulio lietuviųje“.

Taigi, yra nemažai kovojančių ir nepritarančių PLB veiklai. Bet jie nenori savo tikslų atsakyti ir visais būdais stengiasi to tikslo siekti. Panašiai kaip ir rusai komunistai, kuriems visos priemonės yra geros, jei tarnauja jų užmačioms.

PLB nuolat vis siūlo pasitarimus ir bendradarbiavimą su ALTA, bet prie susitarimo negali prieiti, nes ALTas, anot jos tvarką, kad PLB dirbtų savo munistų satelitas ir vykdyti tai, ką PLB padiktuos.

Pagaliau čia jokio susitarimo ir nereikia, o reikia tik atstatyti tvarką, kad PLB dirbtų savo darbą, kuriame ji buvo sukurta, ir lai nekenkia ALTai vykdyti savo veiklos. Dar nėra buvę tokio dalyko, kad pasamdyta kompanija iškovotų kitai valstybei laisvę. Kodėl Arafatas nepasamdė tokios kompanijos, kuri jiems atkovotų iš žydų atimti Palestina, bet patys kovoja?

Antanas Marmas

Dailininkas: — Už šitą paveikslą man vienas amerikietis siūlė 5,000 dol.

Pirkėjas: — Bet man tamsta ji parduosi už šimtinę?

Dail.: — Na, suprantama, juk nepatogu, kad reti mūsų meistrų meno darbai eitų į užsienį.

— Mano sužieduotinis labai mėgsta pataikauti.

— O, nesibijok, apsidėjęs jis minklą. (Tėviškės Žiburiai, 1983, greit atpras nuo to.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingų, nekuomet nesenstų, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, 7. Ruklio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnakūrybos paveikslais. 365 pusl., kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedaugnuojan tiems, gerintais autorės puikiumi stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašas tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai to laikotarpio buities lituanistinė studija, suskirstyta skirsneliais. Tą 206 puslapių knygą parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskio domiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotos nuotraukomis, pabaigoje duodami vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 333 pusl., knygoje yra Rytprūsių temelapia. Kaina \$4.

● KĄ LAUMBS LAMB, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir prie mašiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupratus ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik Jurgio Jakinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

● MATYKINĖS NOVELS, H. Ločenko kūryba, J. Valaizos vertimas. 208 pusl., knygoje yra 40 samofonų novelių. Kaina \$3.

Knygas gamina Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pašto, pridėti laisvų pašto ženklų.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunimui ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslūs vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Pajūtas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays,

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00
Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

eina nuo ryto iki vėlyvo vakaro, lietus ar graži diena, šilta ar vėsu.

Lenkai gerbia prieš mėnesį mirusį studentą, nors visi žino, kad jis nieko ypatingo nepadare. Jokio žygdarbio jis neatliko. Prieš mėnesį studentas Grigorijus Pšemėkas, gegužės 12 dieną gerai išlaikęs paskutiniuosius egzaminus, kartu su kitais susirinko jo namuose, kad galėtų pasidalyti mintimis, kaip pavyko kvotimus išlaikyti, kokius klausimus mokytojai klausė ir kaip studentai atsakė.

Nespėjo studentai baigti savo pokalbį, kai Varšuvos policija įsiveržė į Pšemėko namus ir pradėjo klausinėti, ko jauni vyrai susirinko. Jie nespėjo papasakoti apie paskutinius egzaminus, o policija liepė Pšemėkui apsigrengti ir kartu su jais nueiti į nuovadą, kad ten galėtų apklausti. Pšemėkas nieko kito nepasakojo, bet pakartojo tą pačią istoriją. Jauni vyrai niekur nebuvo, į policiją akmenų nesvaidė ir su policija nevedė jokios kovos. Policija netikėjo. Policijai atrodė, kad jis buvo užsispyrėlis, į klausimus nenoris atsakyti. Policija jam pritaikiusi pačias naujausias kankinimo priemones, kurias ryžosi vartoti Jaruzelskio vidaus reikalų ministerio agentai.

Už valandos studentas Pšemėkas buvo be žado. Jį kankino labai dideli vidurių ir nugaros skausmai. Policijoj nebuvo kam tikrinti tų skausmų priežasties. Policija pašaukė ambulansą, įkėlė studentą į vežimą ir paskubomis išvežė į namus, iš kurių jis prieš valandą buvo išvežtas. Jis negalėjo pakęsti skausmų. Prašė pagalbos.

Seimos gydytojas liepė tuojau vežti jauną vyrą į ligoninę, kad nustatytų tų skausmų priežastį. Gydytojais pasakė, kad buvo sužaloti kepenys, inkstai ir kiti vidaus organai. Bet jie negalėjo nustatyti, koks tas sužalojimas buvo ir kokių priemonių reikia imtis.

Gydytojai nutarė jauną studentą operuoti, kad žinotų, ką ir kaip gydyti. Iš paviršiaus gydytojai nematė jokių mušimo žymių, bet kai prapiovė, tai pamatė visiškai sužalotas kepenis, inkstus, tulžį ir kitus organus. Gydytojams buvo aišku, kad jokia operacija nepadės, nes vidaus organai buvo labai sužaloti, apie sėkmingą operaciją nebuvo ir kalbos.

Operacija tęsėsi penkias valandas. Ant operacijos stalo studentas Pšemėkas ir mirė. Barbora Sadvoska, vienintelio sūnaus motina, patyrusi apie sūnaus staigią mirtį, plaukus rovė. Ji negalėjo suprasti, kaip lenkų policija per vieną valandą galėjo tiek sužaloti josios jauną, sveiką ir stiprų sūnų. Sadvoska buvo dabartinės Lenkijos poetė. Ji mokėjo gražiai pavaizduoti dabartinės Lenkijos nuotaikas. Ji buvo Solidarumo judėjimo šalininkė. Josios eilėraščiai pasirodydavo Solidarumo spaudoje.

Lenkai žino, kad Grigorijus Pšemėkas buvo vienintelis poetės Sadvoskos sūnus. Lenkai, jų tarpe ir policija, žinojo poetę Sadvoską esant Solidarumo judėjimo šalininkę, todėl iš sūnaus norėjo patirti daugiau žinių apie vykusį darbą. Sūnus galėjo nežinoti, bet jis galėjo ir užsikirsti. Policija, matyt, manė, kad žinojo. Jam nutarė pritaikyti pačias naujausias paspaudimo priemones. Jam sumalė ir mirtinai sužalojo vidaus organus, bet nieko iš jo neišgavo.

Jaruzelskis pranešė, kad vedamas tardymas. Papildomas valdžios pranešimas sakė, kad tardymas eina lėtai, bet jis tęsiasi. Lenkų vyriausybė padarė didelę klaidą. Ji neturėjo teisės sumalti jauno studento vidurius. Sovietų čekistai vartoja pačias žiauriausias priemones pagaidaujamoms žinioms išgauti, bet jie į valandą žmogaus į kapus nenuvaro. Jie pamažu kankina, kol žmogus pris-

Krazauskas.

"Siekimas" (grafika)

A. PLEŠKYS

VLiko pirm. dr. Kazio Bobelio kalba

(Pasakyta 1983 m. gegužės 29 d. Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencijoje, Chicagoje)

Dr. K. Bobelis savo kalboje už pavergimo nepripažinimo status quo (esamos padėties) išlaikymą; antras — remiantis Helpius: pirmas — Lietuvos išlaisvinimo kovos etapas. Tai kova už Lietuvos tautos politinę

pažįsta prie įvairiausių nesamonių. Prisipažįsta prie tokių dalykų, kurių jis negalėjo padaryti. Tokiais "prisipažinimais" teismas vadovavosi ir sprendė.

Pšemėko kapas užverstas gėlių puokštėmis, o vidaus reikalų ministerio stalas užverstas protestų telegramomis. Protestuotojai aiškiai tvirtina, kad vyriausybė su-
laužė pagrindines žmogaus teises.

Lenkų gen. Česlovas Kisčiakas, tvarkęs policiją vidaus reikalų ministerijoje, praeitą pirmadienį asmeniškai buvo užsukęs į mokyklą, kurioje studentas Pšemėkas mokėsi. Matyt, kad jis norėjo patirti apie nužudyto studento elgseną mokykloje, bet ta elgsena, matyt, buvusi pavyzdinė. Jeigu ji būtų buvusi bloga, tai jaunuolis nebūtų galėjęs būti pirmųjų mokinių tarpe. Jei gen. Kisčiakas būtų ką neigiamo radęs, tai būtų paskelbęs. Šiandien visą Lenkiją žino, kad gen. Kisčiakas, prieš išeidamas iš mokyklos, direktoriui įsakęs nė vienu žodžiu neprasižioti, kad jis buvęs mokykloje ir kokių klausimų kalbėjęs su atsakingais pareigūnais. Lenkai yra įsitikinę, kad apie mokinį Pšemėką gavęs tikrai geriausias žinias. Tos žinios sakė, kad jauno studento nereikėjo žudyti.

Grigorijus Pšemėkas tapo lenkų tautos didvyriu. Didvyriu jį padarė dabartinė lenkų vyriausybė, be pagrindo taip žiauriai kankinusi 19 metų jaunuolį.

areng, ir trečias — mūsų ir viso Pabaltijo tautų ir valstybių pavergimo nepripažinimo rezoliucijos priėmimas Europos Tautų Parlamente.

(Čia kai kurie jo kalbos pasakymai sakiniai bus, kalbos atžvilgiu, ne visai teisingi ir sklandūs. Jis kalbėjo laisvu žodžiu, be pasirašyto teksto. Tie netaisyklumai savaime suprantami.)

Okupacijos nepripažinimo status quo išlaikymas
Dr. Kazys Bobelis:

— Aš šiandien jums pakalbėsiu apie Lietuvos politinės veiklos vystymąsi, jos padėtį ir kokią yra ateities perspektyvos, pradedant nuo 1940 m. iki dabar. 1940 m. Lietuva buvo okupuota Sovietų Sąjungos. Iki tada ji buvo laisva, nepriklausoma valstybė, Tautų Sąjungos narė. Dalyvavo visose Tautų Sąjungos konferencijose, taip pat buvo Hagos tarptautinio tribunolo narė ir kitų. Džiaugėsi visomis visomis tautos suteiktomis laisvėmis. Bet 1940 metais Sovietų okupacija visas tas Lietuvos, jaunos valstybės viltis ir ateities kūrimą sugriovė ir sunaikino savo brutaliu įsiveržimu. Nuo to laiko, Lietuvos laisvės kova daugumoje prasidėjo užsienyje. Pačioje Lietuvoje prieš okupantą partizanai stipriai ir atkakliai kovojo keliolika metų. Raudonasis bolševikas juos galutinai išnaikino, išsėdė, o kitus išstūmė į Sibirą. Bet mes, tie, kurie esame Vakarų pasaulyje, ir tie, anksčiau į Vakarų atvykę lietuviai, pradėjo kurti naują Lietuvos laisvinimo kovą.

Didžiausia mūsų pagarba priklauso Amerikos lietuviams, kurie 1940 m. spalio mėnesį išgavo iš prezidento Rooseveltto garsiąją deklaraciją, nepripažįstančią Lietuvos okupaciją ir niekada jos nepripažįsiančią. Nuo tada ir prasidėjo mūsų pirmasis laisvės kovos etapas. Visa to laiko kova grynai rėmėsi dėl status quo išlaikymo, kitaip sakant, okupacijos nepripažinimo išlaikymo, kad Lietuva yra Sovietų Sąjungos okupuota. Nors ji buvo de facto pripažinta kaip okupuota, bet de jure (teisiškai) ji niekada nebuvo pripažinta. Tai yra ypatingai didelis Amerikos lietuvių nuopelnas, kadangi jie pajėgė įtikinti Amerikos valdžios pareigūnus, kad jie tos okupacijos nepripažintų. Toje išdavoje, buvo išlaikyti mūsų diplomatiniai atstovai Jungtinėse Amerikos Valstybėse, įvairiuose miestuose.

(Bus daugiau)

HENRIKAS SINKEVICIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

Jį guodė tikrai mintis apie didelį karą. Nors jis ir nenorėjo be Danutės gyventi, tačiau negalvojo, kad turi būtinai žūti. Vietoje to jis jautė, kad karo metu jo dvasia ir atmintis bus taip užimta kitais dalykais, kad dėl šitų rūpesčių jam neteks graužtis. O didysis karas kabojo tarytum ore. Buvo nežinoma, iš kur kilo žinios apie karą, nes tarp karaliaus ir ordino viešpatavo taika, bet vis dėlto visur, kur tik Zbyška sustodavo, daugiau apie nieką kitą ir nebuvo kalbama. Žmonės nujaudė, kad tai turi įvykti, o kai kurie ir atvirai kalbėjo: "Kam mes su Lietuva susijungėme, jei ne prieš tuos kryžiuočius vilkus? Kartą reikia su jais baigti, kad ilgiau nedrumstų mūsų ramybės viduje".

Tačiau kiti kalbėjo: "Pasiutę vienuoliai! Maža jiems Plovę! Mirtis jau tiesia į juos rankas, o jie dar Droblynės žemes pasigrobė, kurias dabar turės su kraujais išvesti".

Buvo rimtai ruošiamasi visuose karalijos kraštuose, nesididžiuojant, kaip paprastai, kada einama į kovą dėl gyvybės ir mirties, bet su nusi-
statymu galingo krašto, kuris per ilgai kentė skriaudų našą ir dabar pasiryžęs rengtis žiauriam kerštui. Visose pilyse Zbyška sutikdavo įsitikinus žmones, kad bet kurią dieną reikės žirgan-

sesti ir net stebėjosi, kaip ir kiti žmonės, tuo kietu įsitikinimu, kad karas turi įvykti. Tačiau jis negirdėjo, kad karas gali taip greitai prasidėti. Jam neatėjo į galvą, kad žmonių noras šiuo atveju pralenkė įvykius. Tikėjo kitus, ne save, ir džiaugėsi savo širdy stebėdamas šito įvyksiančio karo reiš-
kimus, kiekviename savo žingsnyje. Visur visi kiti reikalai užleido vietą rūpesčiui apie arklį ir šarvus, visur žmonės labai rūpestingai tikrino savo ietis, kardus, kirvius, ragotines, šalmus, šarvus, diržus krūtinės šarvams ir arklų aprangą. Kalviai kalė dieną ir naktį kūjais geležį, gamindami storus ir sunkius šarvus, kuriuos ištvermingi vakarų riteriai vos pakelti galėjo, bet kuriuos be vargo galėjo dėvėti stipresni Didžiosios ir Mažosios Lenkijos paveldėtojai. Seniai traukė iš dėžių supelejusius maišus su pinigais, kad galėtų parūpinti vaikams karinę aprangą. Kartą Zbyška nakvojo pas galingą bajorą Bartošą iš Bielavų, kuris, turėdamas 22 gerai nuaugusius sūnus, įkėlė didelius savo žemes plotus vienuolynui Loviče, kad galėtų nupirkti 22 šarvus, tiek pat šalmų ir kitų karinių reikmenų. Zbyška, nors apie tai Bogdaniečio nieko negirdėjo, taip pat galvojo, kad jam teks tuojau patraukti į Prūsus, ir dėkojo Dievui, kad šitam žygiui yra taip gerai pasiruošęs. Jo šarvais ir apranga visi stebėjosi. Jį laikė vaivados sūnumi, ir, kai jis tvirtino, kad esąs tik paprastas bajoras ir kad totius šarvus galima pas vokiečius nusipirkti už gerus kirvio smūgius, visų širdis apėmė noras kariauti. Tačiau ne vie-

nas, matydamas šituos šarvus ir negalėdamas atsisipirti pagundai, pasivydavo Zbyšką kelyje ir sakydavo: "Nori už juos kautis?", bet jis, turėdamas prieš akis aiškų tikslą, kautis nenorėdavo, o čekas įtempdavo kilpinį. Zbyška paliovė ir šaukimo kabinėjęs prie smuklių vartų, nes suprato, kad juo jis tolią nuo sienos, juo mažiau žmonės apie tai supranta ir juo labiau jį tik kvaištelėjusiu laiko.

Mozūrijoje žmonės mažiau apie karą kalbėjo. Tikėjo ir čia, kad bus, bet tik nežinojo, kada. Varšuvoje buvo ramu, nes karaliaus dvaras buvo išvykęs į Ciechanovą, kurį kunigaikštis Jonušas po seniai įvykusio lietuvių užpuolimo perstatė, bet greičiau — iš naujo pastatė, nes iš senų pastatų buvo likusi tik pilis. Mieste jį priėmė Jaska Socha, pilies storasta, žuvusio ties Vorkslą vaivados Abraomo sūnus. Jaska pažino Zbyšką, nes ir jis būvo buvęs su kunigaikštienės dvaru Varšuvoje, todėl sutiko jį svetingai, valgydino ir girdė. Zbyška pradėjo klausinėti jį apie Danutę ir apie tai, ar jos neištekino su kitomis kunigaikštienės dvarišėmis.

Tačiau Socha nemokėjo jam į tai atsakyti. Kunigaikštienės gyveno Ciechanove nuo ankstyvo rudens. Varšuvoje pasiliko tik dalis lankininkų ir jis. Girdėjo, kad Ciechanove buvo įvairių parengimų ir vestuvių, kaip paprastai prieš adventą būna, bet, kuri dvarišių ištekejo ir kuri paliko, kaip vedęs žmogus, jis neįsisklausinėjo.

— Aš manau, — kalbėjo, — kad Jurandaitė

neišteko, nes be Jurando tai negalėjo įvykti, o aš negirdėjau, kad jis būtų atvykęs. Kartu su kunigaikštiečiu buvo ja ir du ordino broliai, komturai, vienas iš Johanesburgo, o antras — iš Ščytno, o su jais ir kažin kokie svečiai iš užsienio. Tokiais atvejais Jurandas niekada neatvyksta, nes jis, išvydęs baltą riterio apsiaustą, beveik siuntąs. Nebuvo Jurando, nebuvo ir vestuvių! O, jei nori, pasiūsiu pasiuntinį, įsakęs tuojau pat grįžti, nors, kaip gyvas esu, manau, kad Jurandaitę sutiksi dar netekėjusią.

— Pats rytoj išvyksiu, bet už paguodą tegu tau Dievas atlygina. Tegū tik arkliai pailsi — ir josiu, nes neturėsiu ramybės, kol teisybės nesusižinosiu. Tegū Dievas tau visokeriopai atlygina, nes man žymiai palengvėjo.

Socha šituo nepasitenkino ir pradėjo klausinėti pilyje esančių bajorų ir kareivių, ar kas nebus ko girdėjęs apie Jurandaitės vestuves. Tačiau niekas nieko nebuvo girdėjęs, nors ir atsirado tokių, kurie buvo buvę Ciechanove ir net kai kurie vestuvėse dalyvavę. "Nebent ji būtų ištekęsusi paskutinėmis savaitėmis ar paskutinėmis dienomis". Galejo tačiau ir taip atsitikti, nes tais laikais žmonės negaišo ilgai sprendami. Bet tuo Zbyška nuėjo miegoti žymiai atsigavęs.

(Bus daugiau)

K. VILIMAS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikoje
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikriausia akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
6025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimais — Plina apdraudimas
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelėmis.
R. SERRAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-3996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadienis ir sekmadienis
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Deukus
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
bangos 1480 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM bangos
2648 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60628
Telefonas: 778-8374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Apšvietos draugi-
jos pusmetinis narių susirinkimas
vyks šeštadienį, birželio 11 d., 1 val.
popiet, 3808 S. Union Ave. Nares
prašomis atsilankyti, nes yra svarbių
reikalų aptarti. Bus vaišės.
Rožė Didžgalvis

TRYŠ BERŽELIAI

Ten stovėjo tryš berželiai,
Trys žali;
Trys berželiai gale lauko,
Pakely.

Vėjai pūtė, lietūs lijo
Galvelės,
Bet jauni linksmai siūbavo
Sakelės.
Ir nei vėjai, ir nei audros,
Nei naktis
Neįstengė jų ramybės
Sutrikdyt.

Jūs, berželiai svyruojėliai,
Jūs žali,
Kas gi jus dabar aplanko
Pakely?
Kas pavasarį prie jūsų
Benuels,
Saldžią sulą šotėlin
Išleis?

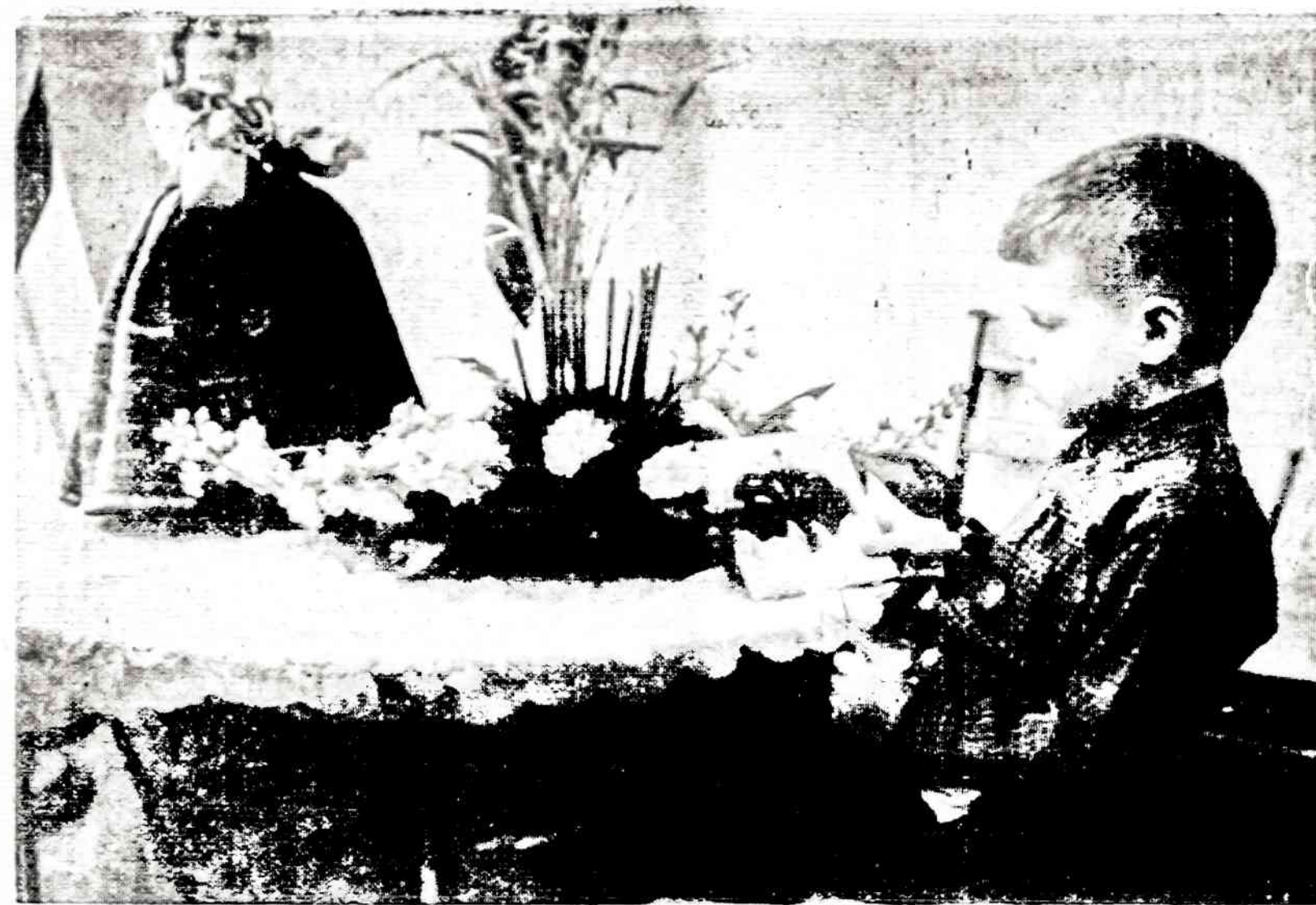
Aš toli dabar nuo jūsų,
Nuo namų,
Tarp žmonių man nedraugingu,
Svetimų...

Ir kas vakaras, kas rytas,
Kas diena
Ta buitis, ir ta pati vis
Vargana.

Ir vaidenasi man naktį:
Aš einu,
Iš kelionės grįžus sveikint
Mūs beržų.

O jie moja man šakelėm,
Lyg draugai,
Tarsi, sako kaip gerai, kad
Sugrįžai.

Vėl linksma daina skambės
Visoj šaly;

Montessori mokykla

VACLOVAS BIRŽISKA

LIETUVIŠKOSIOS KNYGOS KELIAS

(Iš V. Biržiskos raštų)

(Tęsinys)

Pacioje Lietuvoje tuo laiko-
tarpiu daugiausia dėmesio
kreipta ir daugiausia lėšų ir
energijos išieškota periodinei
spaudai organizuoti. Tuo požiū-
riu neturint patyrimo, nes "prū-
sinių" laikraščių praktika lega-
lioms Lietuvos sąlygoms netiko,
nesugebėta naujai kuriamų laik-
raščių tinkamai komerciškai or-
ganizuoti. Dėl to didesnįjį tuo
laiku ėjusį lietuviškų laikraš-
čių dalis vis dar ir toliau rėmėsi
labai nepastovia visuomenės
medžiagine parama ir pati tų
laikraščių padėtis buvo netvirta
ir nepastovi. Bet tai leido išlai-
kyti jų idėjinį pobūdį.

Grynai komerciniais pamatais
suorganizuoti laikraščiai atsirad-
o tik nuo 1909 m., bet ir tai ne
pacioje Lietuvoje, bet Rygoje
(Rygos Garsas ir Rygos Naujienos).
Bet ir jiems noroms ne-
noroms teko nusidažyti tam tik-
romis visuomeninėmis spalvo-
mis.

Palyginti su spaudos draudi-
mo laikais, naujai legalinėse są-
lygose spausdinamų knygų po-
būdis pradžioje mažai tepasikei-
tė. Rašytojų profesionalų, kaip

Vėl be sielvarto svyruosim
Pakely...

M. Kuprėnienė

laiko buvo įvesta lietuvių kalba
atskiru dėstomuoju dalyku ir į
aukštesnias mokyklas, tačiau
joms tinkamų vadovėlių taip ir
neparuosta. Rimtų privatinų
leidyklų, kurios kitų tautų kny-
gų rinkose vaidindavo ir vadi-
na žymiausių vaidmenį, Lietu-
voje visai neatsirado.

Pastangos organizuoti knygų
leidimą visuomeniniais pagrinda-
is (J. Jablonskio Vilniuje įkur-
ta "Aušra", P. Višinskio suda-
ryta "Šviesa", taip pat "Lietu-
vos Ūkininko" leidykla ir kitos),
neturint užtenkamai materiali-
nių lėšų, tedavė labai kuklius re-
zultatus. Viena tikta Kaune
Šv. Kazimiero Draugija, leidusi
daugiausia tikybinio turinio kny-
gas, bet nevengusi ir pasaulietinių
iš karto atsistojusi ant tvirto
materialinio pagrindo, kiekibiš-
kai davė daug daugiau knygų,
negu visos kitos visuomeninės
leidyklos kartu. Ilgainiui ir mo-
nopolinė knygų gamyboje Vil-
niaus padėtis pradėjo keistis, su-
sidarant rimtiesiems knygų cen-
trams Kaune ir Seinuose, o iš
dalies ir Rygoje, kur A. Macie-
jauskio ir L. Jakavičiaus leidyk-
los pradėjo masinę populiarinių,
palyginti ne labai aukštos koky-
bės, brošiūrų gamybą.

(Bus daugiau)

— Chicago Lietuvių Tarybos
baisių birželio įvykių minėji-
kyloms lietuviškieji vadovėliai,
me birželio 12 d. kalbės dr. Ka-
kada į valdines pradžios mo-
zyz Eringis. Pamaldose giedos
kyklas buvo įvestas ir lietuvių solistė Elena Blandytė; akom-
kalbos dėstymas. Nors po kiek panuos Birutė Tamulaitytė.

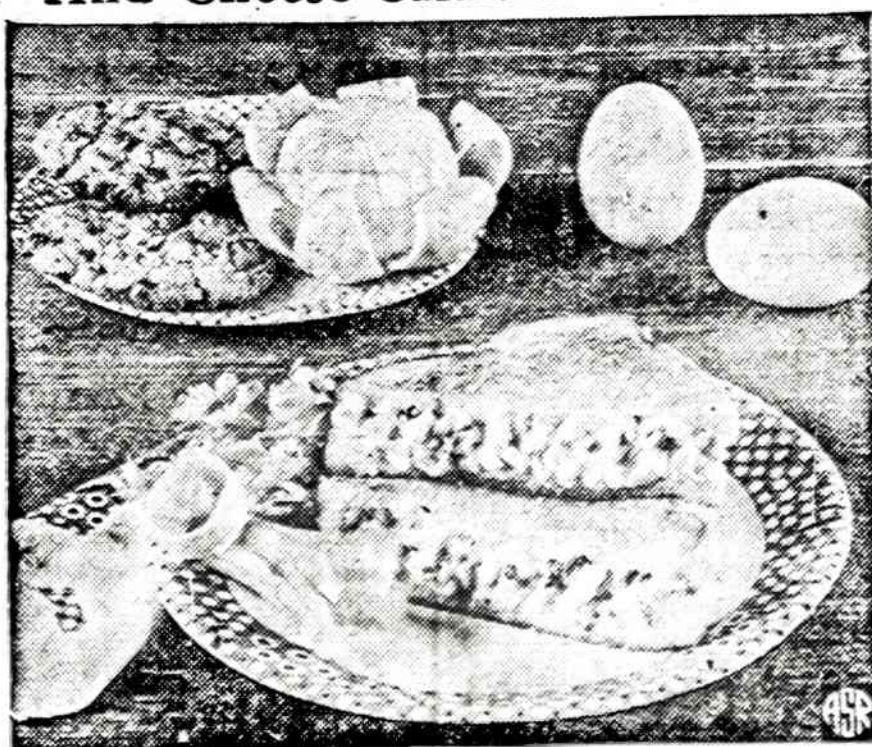
BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

Golden Egg And Cheese Salad Sandwiches

Fuel up your hungry back-in-school kids with a nutritious
lunch of Golden Egg and Cheese Salad Sandwiches. The filling
is economical and easy-to-do because it relies on hard-cooked
eggs.

Golden Egg and Cheese Salad Sandwiches

4 sandwiches
4 hard-cooked eggs,*
chopped
1/2 cup shredded Cheddar
cheese
1/4 cup mayonnaise or
salad dressing
1 tablespoon snipped
parsley or parsley
flakes
Combine all ingredients except bread and butter. Spread
slices of bread with about 1/3 cup egg salad mixture each.
Top with remaining bread. Butter outside of sandwiches.
Grill in skillet or on griddle over medium-high heat until
golden brown. Turn and brown other side.
*HARD-COOKED EGGS: Put eggs in single layer in sauce-
pan. Add enough tap water to come at least 1 inch above
eggs. Cover and quickly bring just to boiling. Turn off heat.
If necessary, remove pan from heat to prevent further boiling.
Let eggs stand covered in the hot water 15 to 17 minutes for
Large eggs. (Adjust time up or down by about 3 minutes for
each size larger or smaller.) Immediately run cold water over
eggs or put them in ice water until completely cooled.
To remove shell, crackle it by tapping gently all over. Roll
egg between hands to loosen shell, then peel, starting at large
end. Hold egg under running cold water or dip in bowl of
water to help ease off shell.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED SET BY IN
THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINE

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Dariaus-Girėno sukačiai artėjant

J. PAUKŠTIS

Paukštis prašė visas organizacijas skaitlingai dalyvauti eisenoje su vėliavomis, plakatais, orkestrais ir kit. įvairenybėmis. Jis pakartotinai prašė kiekvieną organizaciją nupirkti vainiką. Tuoj pat dauguma at-tovų pasisakė, kuo galės minėjime patalkauti. V. Jasinevičius pranešė, kad Dainavos ansamblio prisidės dainų, giesmės, "Draugas", "Naujienos", "Laisvoji Lietuva" — savo plunksna, E. Jasūnas pasiūlė į minėjimą pakviesti anų dienų Lietuvos krikščynų ir skridimo komiteto dalyvius. Baigdamas susirinkimą J. Paukštis prašė paraginti minėjime dalyvau-

ti ir kitas organizacijas, kurių atstovų susirinkime nebuvo.

Minėjimas įvyks liepos mėn. 4 d. 1 val. prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquett Parke 6700 S. California Ave. Chicago. Vėliau smulkesnę minėjimo programą rasite laikraščiuose ir išgirsite klausydami radijas. Įvairiais minėjimo reikalais kreiptis į John Paukštį, 4423 S. California Ave., Chicago, Ill. 60632, telef. 523-0546 ir į parodo viršininką Bruce Neberiezą — tel. 247-4438.

Už visokeriopą talką nuoširdžią padėką iš anksto reiškia S. Dariaus ir S. Girėno Minėjimo Komitetas

Literatūros derliaus šventė

1933 m. birželio 5 d. 3 val. buvo surengta Re. Liet. B. nės Kultūros tarybos Novelės konkurso uzbauktuvės.

Po 3 val. Liet. Tautiniuose Namuose Kultūros tarybos pirmininkė Z. Jakševičienė gražiu įvadinio žodžiu pradėjo iškilmes. Pakvietė A. Tamulyną apibūdinti novelės žanrą. Pasirodė, kad A. Tamulynas ne tik sporto žinovas, bet ir literatūriškai aptarė novelės žanrą ir iliustravo daugelio rašytojų kūriniais.

Perskaitytas premijų komisijos protokolai.

Kultūros taryba skyrė mecenatų premijas:

Pirmąją premiją — \$500 (paskyrė Veronika Jasiukaitienė) laimėjo rašytojas V. Alantas; antrąją premiją — \$250 (paskyrė X) laimėjo S. Tomarienė; trečiąją premiją — \$200 (paskyrė p. Kapočinską, iš Rockfordo) laimėjo A. Norimas.

Novelių ištraukas skaitė: V. Alanto — stud. R. Tričytė; S. Tomarienės — Ig. Petrauskas, A. Norimo — plė Pranckevičiūtė.

Pirmoji dalis labai sumaniai išpildyta. Palydėjome plojimu.

Meninę dalį aliko operos solistas A. Brazis. Jis, akompanuojant žmonai, padainavo keletą paminklo bus paminėtas lietu-kompozitorių dainų. Plojome už vių išvijos istorinis įvykis. J. linksmas dainėles.

Iškvietas Reg. Liet. Bendruomenės pirmininkas dr. V. Dargis pristatė svečius: T. Blinstrubą, dr. Vl. Šimaitį, prisiminė R. LB-nės prad'inkus: dr. Z. Danilevičių, J. Vaičiūną ir pristatė jų žmonas. Paminėtas J. Žemaitis kaip premijos davėjas (kiek anksčiau).

Po to paminėjo dalyvaujančius R. LB-nės apylinkių pirmininkus: p. Skopą, Ig. Petrauską ir K. Čiurinską. Pristatė dr. K. Pranckevičių su šeima. Visus palydėjome katulėmis.

Pasibaigus oficialiai daliai, p. A. Katelienė pakvietė vaišėms: kavutė su įvairiais skaniais delikatesais. Kadangi nemažai buvo, tai ėjome pakartoti.

Prie registracijos buvo renkamos aukos. Nemažai dalyvavo asmenų, nors aplink buvo daug parengimų. Skirstėmės 6 val. vakare.

Nors šių iškilmių parengimas sukėlė truputį disonanso, bet "literatūros derliaus šventės" parengimu visi buvome sužavėti ir dėkojame Kultūros tarybai už puikią programą ir šaunias vaišes.

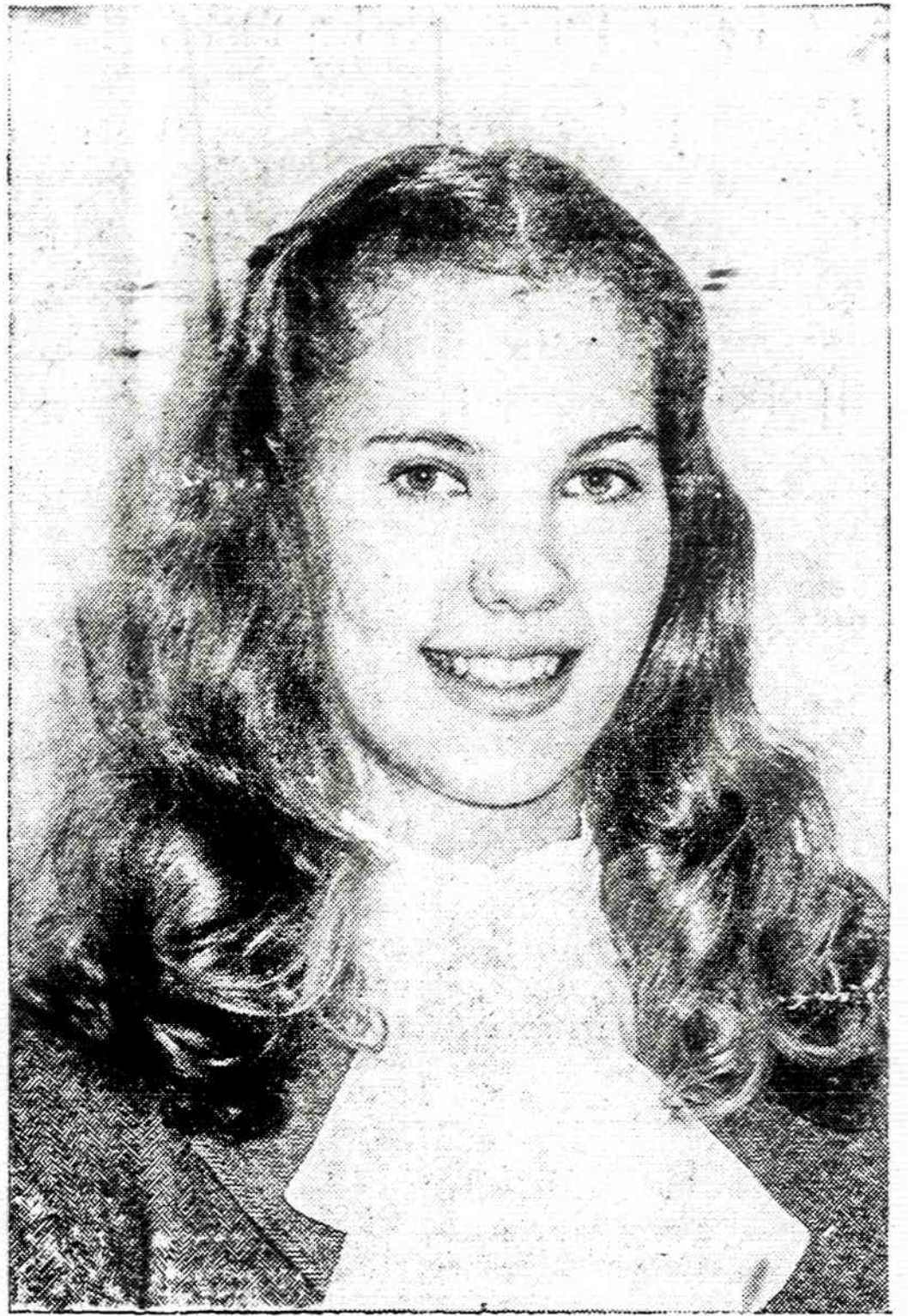
Išsamų pranešimą pasiskaitysime "Vagose". C. Genučio padaryta daug nuotraukų. Pamatykite spaudoje.

K. P.

Artinasi 23-čias Gintaro balius

1961 m. Chicago Lietuvos Moterų klubo narės, paskatinios gerb. J. Daužvardienės, pirmajame Gintaro baluje pristatė visuomenei 6 jaunas lietuvaites. Nors debutančių pristatymai buvo ruošiami ir kitų grupių, Gintaro balius skyrėsi nuo jų Lietuvos muzikos, tautinių šokių bei gintaro ir trispalvių gėlių puokščių įpynimu į šį elegantiską parengimą. Chicago Istorijos Draugija savo leidinyje Gintaro balių pavadino pačiu įžymiausiu renginiu Chicagoje.

Šįmet jau 23-čias grupė lietuvių kilmės gintarėlių kruopščiai ruošiasi momentui, kada birželio 25 d. Conrad Hilton viešbučio didžiulėje salėje giliu reveransu jos lenksis prieš mitytę, tėvelį ir visus svečius. Štai šių metų debutantės:

Gintarėlė KRISTA KAREN KALIEBE, Karilės ir Roberto Kaliebe dukra, Palos Heights, Ill., lanko Mother McAuley aukštesniąją mokyklą. Priklauso garbės studentų organizacijai, yra studentų tarybos narė bei įtraukta į garbės studentų sąrašą. Priklauso Marist HS teatrų grupei bei yra Marist sportininkų skatiniojų grupės narė. Pažengusi prancūzų kalbos studijose. Baletu, jazzu, modernaus šokio ir gimnastikos mėgėja. Bėgt porą valandų savaitėje pašvenčia St. Alexander parapijos mokykloje kaip mokytojų asistentė. Planuoja pasirinkti medicinos mokslų šaką.

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŲS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo maldoma.

NAUJIENOS,

1717 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60644

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?

GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg. rūšys ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francis-co. Nebrangus.

2 butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų, Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokėjimas, savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

MISCELLANEOUS FOR SALE

Įvairūs Pardavimai

SURPLUS SUPPLY CATALOG published twice a month is a national listing of all surplus materials for sale or wanted and includes a calendar of upcoming governmental (DPDR) auctions. Over 65 classified headings — surplus electronics, agricultural equipment, communications, avionics, computer, vehicular components, etc. Subscriptions \$8 per 24 issues (1 year). Write, SSC, P.O. Box 481809, San Diego, CA 92138.

MISCELLANEOUS

Įvairūs dalykai

ASTROLOGIJA IR KORTŲ

SKAITYMAS — Astrological

Tarot Card Readings

\$10

ELEONORA JAKŠTAS

4104 S. Archer Ave.

Tel. 523-3685 (Pr.)

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių reikia

REIKALINGOS VALYTOJOS

Dirbti visą dieną. Kreiptis asmeniškai nuo 10 iki 2-ros val. p.p.

MINI-MAID DOMESTIC

7562 N. Milwaukee Ave. — 647-0433

Skambinti angliškai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

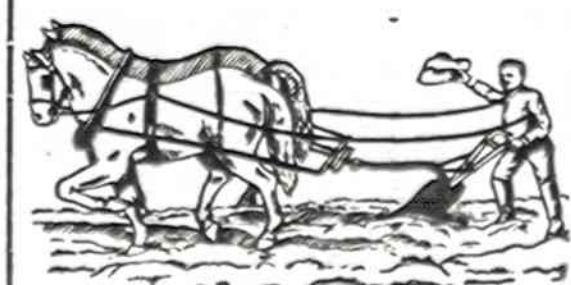
Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano ŠULC'aruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" kleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje

"LIUCIJA"

Miko šileikto apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Wednesday, June 8, 1982

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turitu Chicago miesto leidimą, Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilis

Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS

4445 So. ASHLAND AVE.

Tel. 523-8775

Dengiame ir talsome visų rūšių stogus. Už darbų garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir įrangos

Pardavimas ir Taisyimas

2646 West 69th Street

Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance

Good service/Good price

F. Zapolis, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Everg. Park, Ill.

60642 - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:

Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.

Seštadienis pagal susitarimą.

6606 S. Kedzie Ave.

Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS